

Инсталиране на софтуер

Всяка една ОС разполага с определен брой приложни програми, но в повечето случаи те не са достатъчни, за да се извършват необходимите задачи. За тази цел обикновено потребителят се нуждае от допълнителни програми (например пакета MS Office, програми за графична обработка, за аудио- и видеоредактиране и др.).

Всяка програма е собственост на своите създатели и се защитава от Закона за авторското право и сродните му права. Това означава, че възпроизвеждането на копия и свободното им предлагане е забранено. Законният начин за придобиване на една програма е закупуването ѝ от притежателя на авторските права или свалянето ѝ от интернет, когато авторът я предоставя за безплатно ползване.

Основните софтуерни продукти, които се предлагат свободно и безплатно в интернет, са:

- **свободни програми (free software)** – авторът дава на потребителя правото да ги използва за всякакви цели, да ги променя и подобрява, да ги копира и разпространява;

- **безплатни програми (freeware)** – авторът ограничава някои права на потребителя, като копиране, разпространение и подобрение;

- **програми за временно ползване (shareware)** – с ограничен срок за безплатно ползване и само за целите, посочени от автора;

- **демо програми (demo, trial)** – предоставят се с рекламна цел, могат да се използват неограничено, но не предлагат пълен набор от функции.

След като разполагате с определена програма, вие трябва да я инсталирате на компютъра, за да можете да я използвате.

Инсталирането на софтуер се осъществява с помощта на изпълним файл, най-често е с име **Setup** (с разширение **.exe**). Преди инсталирането е нужно да се провери какви са минималните изисквания към хардуера и системните изисквания на ОС, да се прочетат указанията за инсталация. Инсталацията преминава поетапно с помощта на диалогови прозорци, в които потребителят трябва да отговори на определени въпроси и да избере отделни опции. След това програмата извършва автоматично инсталирането. Тя създава необходимите папки и пренася файловете си в тях, установява връзки между собствените си файлове и системните файлове на ОС в точно определено от потребителя място на твърдия диск.

Всички инсталирани програми на компютъра използват общи системни ресурси, които се намират в ОС.

Основни понятия

Инсталация – добавяне на нова програма в компютъра.

Деинсталация – премахване на инсталирана програма от компютъра.

Речник

Install – инсталирай

Uninstall – деинсталирай